

Привидуся

КУПИТИ

Українське містечко, в якому мешкає Андрій із бабусею Аллою, окупували російські загарбники. Вони вбивають мирних людей, нещадно мародерять і при цьому запевняють, що прийшли нас «освободять». Від їхнього свавілля потерпають не лише люди, а й привидка Явдуся, з якою Андрій заприятелював і назвав її Привидусею. Вона допомагає хлопчикові знаходити дрова, щоб бабуся могла приготувати на вогнищі їжу. А відтак Андрій разом із Привидусею навіть умудряються передати ЗСУ таємну інформацію про розташування штабу ворога. Ось лише при цьому Андрій випадково розкриває таємницю того, хто така Явдуся насправді...

Оксана Давидова
намалювала Алевтіна Шавлач

ПРИВИДУСЯ

Оксана Давидова
намалювала Алевтіна Шавлац

ПРИВИДУСЯ

Давидова О. С.
Привидуся : повість / О. С. Давидова ; іл. А. С. Шавлач — Тернопіль : Видавництво Богдан,
2023. — 120 с. : іл.

ISBN 978-966-10-8798-8

Українське містечко, в якому мешкає Андрій із бабусею Аллою, окупували російські загарбники. Вони вбивають мирних людей, нещадно мародерять і при цьому запевняють, що прийшли нас «освободжати». Від їхнього свавілля потерпають не лише люди, а й привидка Явдуся, з якою Андрій заприятелював і назвав її Привидусею. Вона допомагає хлопчикові знаходити дрова, щоб бабуся могла приготувати на вогнищі їжу. А відтак Андрій разом із Привидусею навіть умудряються передати ЗСУ таємну інформацію про розташування штабу ворога. Ось лише при цьому Андрій випадково розкриває таємницю того, хто така Явдуся насправді...

© Давидова О. С., 2023
© Шавлач А. С., ілюстрації, 2023
© Видавництво Богдан, виключна ліцензія на видання, оригінал-макет, 2023

Оксана Давидова
намалювала Алевтіна Шавлац

ПРИВИДУСЯ

Повість

Темна-темна історія

У темному-темному будинку в темній-темній кімнаті на темній-темній підлозі стояв чорний-пречорний ліхтар. А від чорного-пречорного ліхтаря по підлозі тягнувся світлий-пресвітлий промінь. Тим променем, швидко перебираючи лапками, біг круглобокий павук. Теж доволі темний. Він мав би бігти й далі напрямці, як йому вказував промінь світла, але чомусь звернув і зник у темряві. Андрій ухопив ліхтар і кружальце світла забігало по стіні, по стелі — розганяло темряву. Але павук десь подівся.

— Вимкни! Вимкни негайно! — полохливо загукала з сусідньої кімнати бабАлла. — Вимкни, бо зараз нам буде!

Андрій швидко засунув ліхтар під светр. Тепер у нього начебто було чарівне сяйливе черево, що тьмяно світилося. Андрій став водити туди-сюди ліхтарем під светром, пошепки промовляючи:

— Промінь чарівного пуза, розкрий секрет і висвіти таємниці! Піу-піу-піу! Піп-піп-піпп....

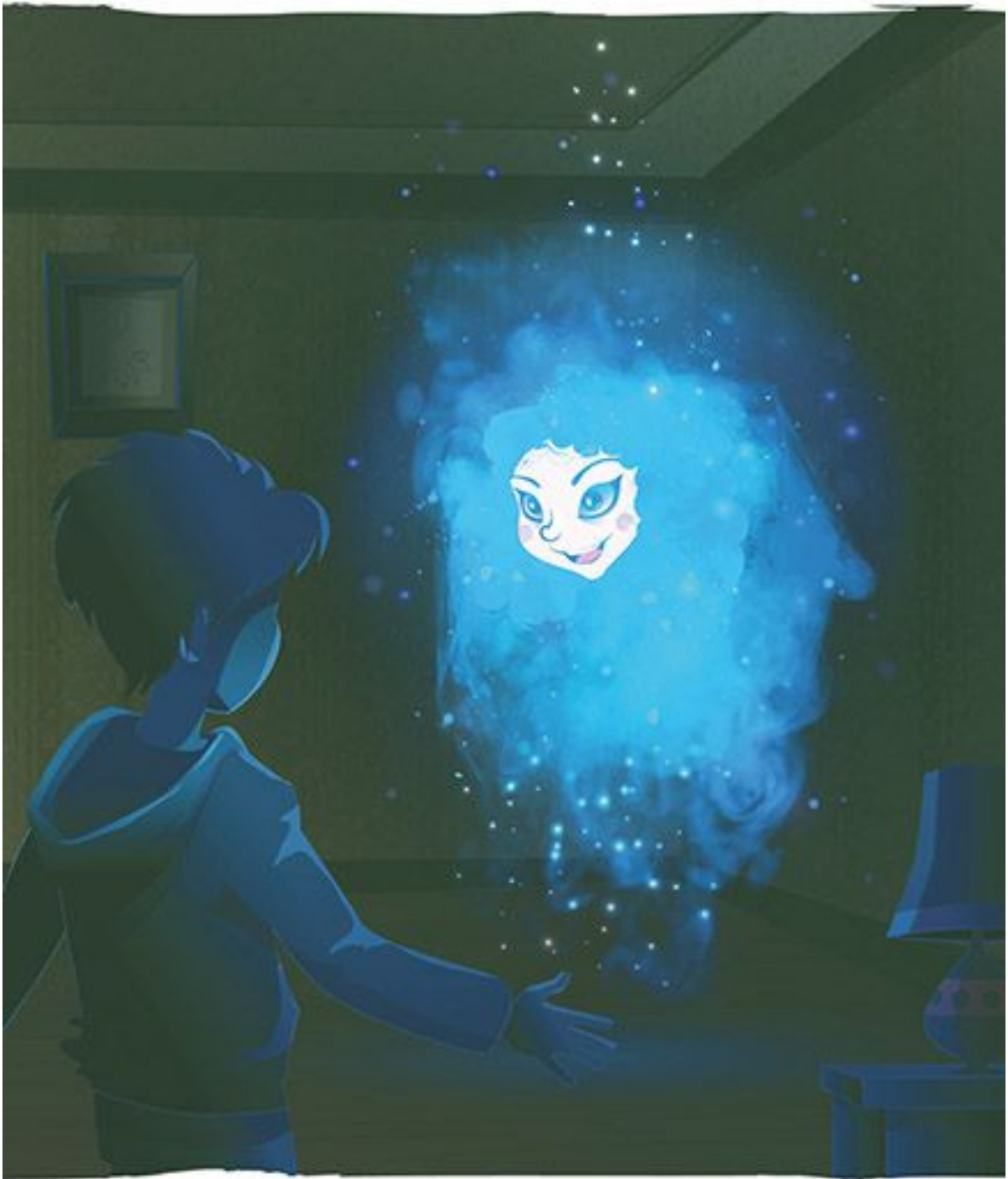
— Хі-хі-хі.

Андрій завмер. Це точно не він хихотів щойно. І, здається, не бабАлла. А більше в будинку нікого не було.

— Е-е-е-е... Піу? — несміливо перепитав Андрій.

— Піу-піу! Хі-хі-хі! — знову почулося десь в Андрія за спиною. Він рвучко розвернувся і завмер. Посеред темної-претемної кімнати мерехтіло блакитне сяйво. Схоже на димок, у глибині якого опадають дрібнюсінькі вогники феєрверку. Так, наче всередині цього диму вибухнула фосфорна бомба. Андрій колись бачив шматочки палаючого фосфору — вони так само красиво падали і були схожі на святковий феєрверк! А потім сусід боляче вхопив його поперек живота й закинув у погріб. Андрій тоді забився й дуже образився. А коли за добу він слідом за бабусею виліз із погребя, то побачив, що над селищем підіймалися чорно-сірі дими, деякі хати згоріли. Сусіди ходили й присипали лопатами купи, що димилися й страшенно смерділи. Фу. Добре, що зараз не смерділо. І вогники не опадали на підлогу. Андрій зробив крок убік. Димок посунувся за ним. «Може, це щось просвічує знадвору? Але ж вони з бабусею завісили тут вікна різними покривалами дуже щільно. Андрій ступнув два кроки ліворуч. Хмарка так само рушила за ним. Він відступив на крок назад. Із хмарки визирнуло обличчя й сказало:

— Ти бальними танцями займаєшся? А що за танець ми зараз розучуємо?

Андрій відскочив, перечепився через банки з консервованими огірками й гепнувся на підлогу.

— Хі-хі-хі! — противненько зареготала хмарка.

Андрій підхопився і рвонув в іншу кімнату, де на намощеній на підлозі постелі вже дрімала бабуса. Не вагаючись, пірнув до неї

під ковдри.

— От і правильно. Спатки, — сонно промовила бабуся, щільніше накриваючи Андрія.

Він лежав під двома ковдрами ще й під пальтом і слухав, як стукотить його серце, так швидко-швидко: тук-тук-тук-тук-тук-тук. Коли стукіт трохи уповільнився, Андрій визирнув зі сховку, відсунув рукав пальта, яке лежало зверху — для тепла, покліпав. Суцільна пітьма. Навіть ліхтарик не світиться, який він впустив, коли біг. Хоч би не зламав його — бабуся ой як сваритиме! Але вставати й шукати ліхтарик не наважився. Щільніше загорнувся в ковдри, відчув, як зігріваються змерзлі пальці, зітхнув і заснув.

Удень воно якось видніше

На щастя, ліхтарик не зламався, а просто вимкнувся. Цим ліхтариком бабуса дуже дорожила: коли почалися обстріли, зникла електрика. Вони мали в запасі кілька свічок, але бабуса їх берегла й дуже економила. А цей ліхтарик колись Андрієві хрещений подарував. Він був класний! Ліхтарик тобто, а не хрещений. Хоча хрещений також класний: завжди хороші подарунки приносив. От цей ліхтарик, наприклад, міг працювати від батарейок або заряджатися від сонця, бо був із маленькою сонячною панелькою. Андрій перевірів, чи працює ліхтарик, і поклав його в шафку — пізніше віднесе на сонечко заряджатися, бо зараз накрапав дощ.

— Привіт! — блакитна хмарка заіскрилася просто перед Андрієм.

— Е-е-е-е... — промимрив Андрій і розвернувся в інший бік.

Хмарка плавно припливла до його обличчя. Андрій зробив кілька кроків убік. Хмарка рушила за ним. Андрій швидко обігнув хмарку й забіг в іншу кімнату. Хух — нема! Хоча... нахабна хмаринка просочилася крізь стіну і знову була поряд.

— Я-а-а... я нічого такого не бачу. Я просто сиджу й читаю...

Андрій узяв книжку зі столу й намагався зануритися в пригоди юних чарівників.

— Ось ти який! — почулося ображене.

І стало тихо. Але ненадовго: дверцята шафки моторошно зарипіли й почали повільно-повільно відхилятися. Так повільно-повільно-повільно: «ри-и-и-и-ип-ри-и-и-и-и-ип-ри-и-и-и-и...» І раптом: «ХРЯЦЬ!» — голосно зачинилися. Андрій аж підскочив. І знову дверцята стали повільно-повільно, порипуючи, відхилятися. Хряць!

— Андрію, припини бахати буфетом! — гукнула бабуса.

— Це не... це не буфет, — відповів Андрій, а тоді повернувся до

блакитної хмарки. — Припини!

— Припиню, якщо ти зі мною привітаєшся, — відповіла нахабна хмаринка й загрозово захитала дверцятами.

— Ну привіт.

— Яке ще «Ну привіт!»... Маєш сказати: «Доброго ранку, Явдусю!» — промовила хмарка.

— Я не Явдусь. Я Андрій.

— Ти дурний якийсь! Я знаю, що ти Андрій! Це я — Явдуся! Явдошка. Явдоха, — промовила хмарка й перетворилася на напівпрозору блакитну дівчинку в довгій сорочці, з волоссям до плечей і з невеличкою квіткою над лівим вухом.

— Явдоха?

— Краще Явдуся. Я привид-дівчинка.

— Привид? Тобто дівчинка? Тобто привидниця? Нє, схоже на провідницю. Привдняша? Привиднеса? Е-е-е-е... Дуня-привидуня? О! Явдуся-привидуся!

— Привидуся? А мені подобається! — мовила вона й закружляла по кімнаті. — Явдуся-привидуся, Явдуся-привидуся! У-у-у-ух! — і зникла, розчинившись у повітрі.

Курячі танці

Андрій покліпав, подивився на книжку про чарівників, покрутив головою. Кімната була порожня і тиха. Андрій стенив плечима — точно здалося! Привидів не буває!

— Андрію! — напівпрозора голова просунулася крізь стіну й закліпала блакитними очиськами. — Там оті «вояки» ваших курей крадуть!

— БабАлло! Вони крадуть наших курей! — вигукнув Андрій і лише потім рвонув слідом за бабусею надвір.

По двору бігали два російські вояки й намагалися впіймати курей. Кури наполохано кричали й металися, в повітрі літало пір'я і... Явдуся-привидуся. Кури наче знущалися з солдатні — пробігали просто між ногами, вислизали з рук, били крилами по обличчю. А одному курка так замакітрила голову, що він гепнувся на землю й проїхав носом по курячках. «Ах ты!..¹» — крикнув він, здійняв з плеча автомат і дав чергу по двору. «Та-та-та-та!» — і три курки впали на землю.

— Що ж ви коїте?! — загукала бабуса.

— *Молчи, бабка! Ми вас освобождаем!*² — сказав другий росіянин, збираючи курей.

Бабуса щось довге промурмотіла (Андрій розібрав тільки «хай би вас грець побив») і, підштовхнувши Андрія, зайшла за ним у хату.

Андрій хотів тим куроловам крикнути, що його бабАлла — не якась там «бабка». Вона завжди мала красиву коротку стрижку — щоразу нову, і робила яскравий манікюр. А ще тричі на тиждень ходила в танцювальну студію — на бальні танці. У неї навіть була гарна сукня з блискітками, в якій вона виступала в танцювальній студії на Новий рік. Його бабуса — точно не «бабка». Правда, відколи в селище заїхали російські танки,

бабуся сховала свої модні туфлі, спортивні костюми та джинси. Дістала десь із горища темну довгу сукню, старе, ще прабабусине, коричневе пальто і зав'язала голову сіро-зеленою хусткою. Ще й ходити стала якось наче зігнувшись. Андрій глянув на бабуся ще раз. І справді — вона стала схожою на старушенцію.

БабАлла поглянула на Андрія:

— А як ти дізнався, що вони курей крадуть? Ти ж наче був у дальній кімнаті? Там же вікон на цей бік нема.

— Е-е-е... Я почув просто... — Андрій не став уточнювати, що почув привидку.

— Ех... А я через цю стару хустку не тільки чухаюсь, а ще й недочуваю, схоже, — зітхнула бабуся й заправила під хустку прядку посивілого волосся. — А ти іншим разом не вибігай за мною, коли вони приходять. Зрозумів?

Андрій кивнув, а сам краєм ока дивився на привидуню — вона позад бабусі гойдалася на хмарці пари, що виривалася з носика чайника.

¹ Ох, ти!.. (Тут і далі перекладено з російської).

² Мовчи, бабцю! Ми вас звільняємо!

Монстр!

БабАлла дала Андрієві чашку чаю і жменю сушених яблук — більше ніяких ласощів у них не було. Адже з магазинів російські бандити розікрали все, що можна: і цукерки, і чипси, і батарейки, і шкарпетки. Залишилися лише порожні поламані полиці та вибиті вікна. А нові товари не завозили — їхнє містечко тепер в окупації. І їхати до них через російські блокпости з товарами для магазинів ніхто не стане — небезпечно, бо хтозна, що тим москалям у голову стукне. Та й не пустять росіяни товари сюди — заберуть відразу на блокпосту. І росія сюди від себе нічого не завозила. Навпаки: з першого дня окупації з механічного заводу чується скрегіт, гупання й рипіння, а з воріт весь час виїжджають вантажівки та фури — вивозять на росію із заводу все обладнання, всі станки, комп'ютери, навіть молотки і металобрухт. Бабуся, коли чується особливо гучне бухкання із заводу, щось довго і нерозбірливо бурмоче, та Андрій завжди розрізняє лише «шляк би їх трафив!» Раніше бабуся щось геть нерозбірливе й сердите мурмотіла. І одного вечора Андрій за нею повторив. Спершу бабАлла трохи розсердилася, а потім подумала-подумала й мовила: «Тут дитина, треба щось інше знайти». Узяла з полиці якусь книжку і виписала звідти купу смішних лайок. Типу «щоб тебе муха вбрикнула» чи «такий до діла, як свиня штани наділа». Тепер отак свариться. І навіть уже в папірець майже не підглядає.

Андрій обережно ніс повну чашку чаю в одній руці й мисочку з сушкою в другій. Добре, що двері були прочинені, він зайшов усередину...

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ